

Notícies breus de l'Institut Agrícola

Tot seguit us informem de les darreres actuacions dutes a terme per l'Institut Agrícola.

Participació amb la Confederació Europea de Propietaris Forestals (CEPF) envers la consulta pública de la unió europea respecte la revisió de la directiva hàbitats (Xarxa Natura 2000)

La Unió Europea, dins del marc de la implementació de la Xarxa Natura 2000, ha endegat una consulta per tal de procedir a una revisió dels criteris d'aplicació de les Directives que configuren aquesta. I, especialment, dels criteris aplicats per la jurisprudència per a denegar l'aprovació d'un projecte d'infraestructures o similars que afectin espais de la Xarxa Natura 2000. Correspon a les autoritats competents valorar les imperatives raons de superació de l'interès públic del pla o projecte enfront de l'objectiu de la conservació dels hàbitats naturals i la fauna i flora silvestres. Només es pot aprovar el pla o projecte si els motius imperatius del pla o el projecte superen el seu impacte en els objectius de conservació.

Fins ara aquesta aprovació ha estat molt restrictiva, i tot i justificar i acreditar suficients beneficis econòmics i socials amb la posada en marxa del referit projecte, majoritàriament es vetava. I degut a que multitud de projectes, públics i privats s'han vist aturats per aquesta normativa restrictiva, frenant el desenvolupament econòmic d'espais naturals amb poques possibilitats d'activitats, varem creure oportú participar, juntament amb la CEPF.

Un dels punts en el que varem insistir és que dins l'anàlisi de l'opció "zero" —no dur a terme el projecte— cal que s'hi inclogui la evolució previsible del territori i llurs activitats en absència del projecte proposat, particularment quan aquesta evolució ja es negativa i pot empitjorar en ser depenent d'una activitat en regressió.

A tall d'exemple convindria incloure els efectes de l'abandonament de l'activitat i els efectes que comporta. Cal considerar que en els supòsits on l'hàbitat a protegir depengui de l'existència d'una activitat —per exemple una activitat arrossera, cerealística o forestal—, el devenir de l'activitat —i en particular el seu declivi— suposa un impacte en si mateix.

També que en l'àmbit mediterrani, l'abandó de la gestió forestal comporta un increment considerable del risc de gran incendi forestal que assoleix temperatures tan altes que ni les llavors sobreviuen, fent la regeneració impossible. Un altre exemple seria la preservació de zones estepàries amb cereals de secà en àmbits geogràfics subjectes al despoblament on el devenir de la població mancada de projectes, implicarà la desaparició de cultius i hàbitats per abandó de l'activitat agrícola.

Un altre consideració anava dirigida a que es consideri un mecanisme mitjançant el qual un estudi superficial que permeti valorar ràpidament un cost econòmic desproporcionat de les mesures correctores per implementar el projecte que sigui impossible d'afrontar sigui suficient a efectes de la seva eventual consideració. Altrament suposa invertir diners i recursos en analitzar alternatives que en cap cas serien d'aplicació considerat el seu cost. Esperem que tot plegat serveixi per donar més laxitud als criteris d'aprovació de projectes dins espais naturals protegits i es millori la rendibilitat de les finques forestals.

Aportacions a l'avantprojecte de llei de modificació de la Llei Estatal 43/2003 de Forests referida als "camins naturals"

Dins de l'habitual col·laboració amb la patronal CEOE, aquesta ens va demanar el nostre parer envers la proposta normativa estatal de modificació de la regulació dels anomenats "camins naturals". Regulació que s'inclou a la Llei estatal 21/2015 de modificació de la Llei estatal 43/2003 de Forests.

Evidentment, com abastament hem comentat, la matèria dels camins que transcorren pels terrenys agrícoles o forestals, porta temps amb debats intensos. I ara, amb aquest avantprojecte no podia ser menys. Per la qual cosa, us indiquem, a mode resum, les alegacions presentades:

- Cal establir un Registre públic dels camins naturals, per tal que sigui accessible la seva consulta i la certesa de l'existència dels mateixos.
- Els camins naturals han de ser aquells que estiguin oberts i en ús, i han de respectar les característiques i dimensions existents. Per tant, no poden incloure als desapareguts.
- S'han de respectar els drets reals o de tercers que hi hagin sobre dits camins. Especialment la propietat privada d'alguns d'ells, servituds de pas o similars.

L'Institut Agrícola fa aportacions al Pacte Nacional per a l'Aigua

Aquestes propostes s'emmarquen dins els Plans Hidrològics de Tercer Cicle que marca la Directiva Marc de l'Aigua. El Ministeri d'Agricultura voldria consensuar-los amb tots els agents econòmics mitjançant un Pacte Nacional per l'Aigua que s'hauria de signar de cara a l'any vinent. Per la qual cosa, l'INSTITUT AGRÍCOLA, en representació del sector agroalimentari català, dins la patronal CEOE, va dur a terme les següents aportacions:

- Els plans hidrològics de cada conca poden regular l'assignació de recursos hídrics per a usos ambientals, paisatge o activitats recreatives, diferenciant els cicles de l'aigua. Però la preferència d'usos com l'abastament de la població, o la realització d'activitats econòmiques —agricultura, indústria o energia—, és imperativa. Cosa, però, que no exigeix que aquests han de millorar la seva eficiència i els seus consums.
- La competitivitat de la nostra indústria alimentària, i de les empreses agropecuàries, així com la necessitat de mantenir la població de l'entorn rural, converteix el regadiu en una de les prioritats en matèria de subministrament d'aigua.
- Un Pla per a l'Ebre haurà de tenir en compte la garantia de subministrament del regadiu agrícola, ja sigui per als aprofitaments actuals, com per als nous projectes —com el canal Segarra-Garrigues. Per a això s'ha d'incentivar l'ús eficient i sostenible de l'aigua per a reg agrícola, i millorar la garantia de subministrament i regulació de la conca garantint el desenvolupament dels embassaments pertinents.
- L'elevat cost econòmic de l'obtenció d'aigua dessalada, implica que s'han d'esgotar totes les alternatives i estudis abans de triar aquesta opció, que per al seu òptim aprofitament requereix d'un funcionament en continu.
- El replantejament del recreixement de les preses dels embassaments, sempre que sigui tècnicament viable, incrementaria el volum embassat i augmentaria la garantia de subministrament.
- L'ús d'aigües regenerades ha de tenir en compte aspectes tècnics lligats al seu ús i la disponibilitat que poden condicionar la recuperació de costos inicials. Seria el cas de bona part de les certificacions de qualitat alimentàries, que restringeixen el seu ús potencial.
- La Directiva marc de l'aigua permet reduir els objectius ambientals en determinades masses d'aigua quan estiguin afectades per l'activitat humana o la seva condició natural ho impedeixi.

Determinades conques mediterrànies tenen, a dia d'avui, gràcies als embassaments i les transferències entre conques, la imatge d'un flux continu d'aigua mentre que en el passat patien forts estiatges. Es tracta, doncs, de conques fortament modificades, i la regulació ambiental ha de cenyir-se a aquesta realitat.

- Al seu torn, les nombroses activitats econòmiques existents al llarg de les conques, ja siguin agràries, industrials o de serveis, com els grans nuclis de població, no es poden veure limitats per una restricció artificial i formal, que portada a l'extrem —aconseguir un flux fluvial permanent—, no pot complir-se.
- Es considera prioritària la implementació d'instruments econòmics permanents com ara els centres d'intercanvi de concessions d'aigua. Aquest mecanisme concedeix a les administracions gestores mecanismes per minimitzar els problemes d'escassetat i mala gestió mitjançant la reassignació i l'ús eficient dels recursos existents. S'augmenta la transparència del mercat i es racionalitza la construcció de costoses infraestructures hidràuliques, donat que la disponibilitat hídrica s'aconsegueix via transferència de drets sense necessitat d'inversió pública.
- Permetre una major flexibilitat en els títols concessionals atorgats amb l'ànim de millorar l'eficiència dels recursos, i facilitar una millora de les produccions i un major dinamisme dels centres d'intercanvi. Així, s'ha de permetre no només la reducció de la quantitat assignada de l'aigua, sinó també l'ampliació de l'activitat —superfície conreada, capacitat productiva, etcètera— o la cessió de l'excedent estalviat mitjançant ús del centre d'intercanvi, sempre que la millora dels processos permeti optimitzar el recurs amb un menor consum per unitat produïda.

L'Institut Agrícola presenta 21 propostes per al món agrari de cara a les eleccions del proper 21 de desembre

De cara a les eleccions que es celebraran a Catalunya el proper 21 de desembre, hem enviat als partits polítics un document amb vint-i-una propostes vinculades amb el món agrari i el sector agroalimentari. El detall de les mateixes consten a un article específic d'aquesta mateixa revista i us animem a llegir-vos-el.